

Asia: OM 4/41/2016

Sakkomenettelyn laajentamista koskeva työryhmän mietintö

Lausunnon saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne:

Helsingin hallinto-oikeus esittää pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Mitä mieltä olette mietintöön sisältyvästä luonnoksesta hallituksen esitykseksi?

-

Muut yleiset huomiot:

Hallinto-oikeus kannattaa mietinnön esitysluonnoksen perustavoitetta, jonka mukaan esityksellä pyritään edistämään tuomioistuinten mahdollisuuksia keskittyä ydintehtäviinsä. Hallinto-oikeus toteaa, että mietinnössä ehdotetulla ensimmäisellä menettelymuutoksella eli itse sakkomenettelyn laajentamisella ei ole suoranaista vaikutusta hallinto-oikeuden tehtäviin. Sen lisäksi mietinnössä on kuitenkin esitetty myös ajokiellon määräämistoimivallan siirtoa kaikilta osin poliisille, mikä sekin uudistus sellaisenaan on kannatettava. Viime mainitulta osin on kuitenkin samalla muistettava, että muutoksenhakutie ohjautuu näistä poliisin päätöksistä, tosin oikaisuvaatimusmenettelyn kautta, lopulta hallinto-oikeuksiin. Tällä puolestaan tulee olemaan lisäävä vaikutus näiden tuomioistuinten työmäärään, eikä ole perusteltavissa, että ne millään tavoin kuuluisivat myöskään hallinto-oikeuksien ydintehtäviin.

Sakkomenettelyn soveltamisalan laajentaminen

Näkemyksenne sakkomenettelyn soveltamisalan laajentamisesta:

Mietinnössä on esitetty sakkomenettelyn laajentamisen synnyttävien merkittäviä säästöjä syyttäjälaitoksessa ja käräjäoikeuksissa. Mietinnössä ei sen sijaan ole oikeastaan lainkaan arvioitu minkä verran edellä esitetty ajokiellon määräämistä koskevan toimivallan siirtyminen ja

muutoksenhaun ohjaaminen hallinto-oikeuksiin lisäisi hallinto-oikeuksien työmääriä. Riittävänä arviona ei voida pitää sivulla 63 olevaa mainintaa 'hallinto-oikeuksien edellytykset arvioida ajokieltopäätösten lainmukaisuutta tulisi turvata'. Varsinaisen vaikutusarvioinnin puolella sivulla 73 on puolestaan todettu, että 'kokonaisuutena uu-distuksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia hallinto-oikeuksien työmäärään'. Näin asia varmaan onkin, mutta jonkinlainen selvä arvio tästä, vaikka sitten vähäisestäkin resurssitarpeesta pitää esittää. Sivun 76 yhteenvetotaulukossakin esitetään vain muutoksen kustannuksia vähentävät vaikutukset. Mikäli ajokieltopäätökset ratkaistaan poliisihallinnossa keskitetysti, on lisäksi perusteltua harkita, ohjautuvatko nämä asiat lainkaan jatkossa hallinto-oikeuksista kaikkein suurimpaan Helsingin hallinto-oikeuteen, vaan erityissäännöksellä johonkin muuhun hallinto-oikeuteen.

Epäillyn suostumus

Näkemyksenne epäillyn suostumusta koskevan sääntelyn keventämisestä (tunnustamisesta ja seuraamuksen hyväksymisestä luopuminen):

-

Muutoksenhaku sakkomenettelyssä

Näkemyksenne sakkomenettelyn muutoksenhaun kehittämistä (mm. muutoksenhakuperusteiden lisääminen):

-

Ajokielto

Näkemyksenne ajokieltoa koskevan sääntelyn muuttamisesta (poliisi määräisi kaikki ajokiellot, menettelyä kevennettäisiin):

-

esityksen vaikutukset ja voimaantulo

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista ja voimaantuloaikataulusta:

-

Muut huomiot

Muut esitystä koskevat huomiot:

Helsingin hallinto-oikeus haluaa tässä yhteydessä laajemminkin kiinnittää huomiota siihen ministeri Lindströmin ohjelmassa oikeudenhoidon kehittämiseksi määriteltyyn tavoitteeseen, jonka mukaan vähäiset rikosoikeudelliset seuraamukset tulisi korvata hallinnollisilla sanktioilla. Hallinto-oikeuden näkökulmasta on erittäin tärkeää jatkosuunnittelussa huomioida, että tällainen siirto väistämättä lisää aina toisessa tuomioistuinlinjassa työtehtäviä, eivätkä tällaiset siirrot millään tavoin edistä, vaan päinvastoin asettavat uusia haasteita hallintotuomioistuinten ydintehtäviin keskittymiselle. Vähin vaatimus hallinto-oikeudella on, että kaikissa tulevilla tämän suuntaisissa ehdotuksissa otetaan vaikutusarvioinneissa selkeästi huomioon yleisten tuomioistuimille arvioitavan työn säästön ohella muutoksesta aiheutuva työmäärän kasvu hallintotuomioistuimissa.

Vainionpää Suvi

Helsingin hallinto-oikeus - hallinto-oikeustuomari Olli Kurkela, ylituomari

Liisa Heikkilä